

Євген Іванович БАКУТІН,

викладач кафедри тактико-спеціальної підготовки факультету № 1

навчально-наукового інституту № 3 Національної академії внутрішніх справ, Київ, Україна

АНТИКОРУПЦІЙНИЙ ЗАХИСТ ВІД ВИДАЛЕННЯ ОТРИМАНИХ ВІД ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ ДАНИХ АБО ІНФОРМАЦІЙНИХ ПОВІДОМЛЕНЬ

Фактичні дані про події з ознаками правопорушень у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, отримані з використанням технічних засобів, повинні бути достовірними і достатніми для визначення суті адміністративного правопорушення та його правової оцінки.

Про нову модель накладення відповідальності за адміністративні правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксовані в автоматичному режимі є прогресивною ідеєю, сприйнятою у багатьох розвинутих країнах світу. Вона реально здатна знизити корупційність при накладенні штрафів за порушення, а також забезпечити повну фіксацію правопорушень на певній ділянці автошляху, а не лише у тих випадках, коли порушення відбувалося перед очима поліцейського.

Працівник поліції розглядає справу про правопорушення та накладання штрафу за інформацією, наданою системою автоматичної фіксації правопорушень – «заочно». Тобто, накладення санкції відбуватиметься закрито, без правопорушника, що є антикорупційним захистом від видалення отриманих від технічних засобів даних або повідомлень. Законом представнику влади дозволено встановити сам факт правопорушення і його склад, обставини правопорушення.

Відповідно до Закону України «Про Національну поліцію», а саме, статтею 40 передбачено застосування технічних приладів та технічних засобів, що мають функції фото- і кінозйомки, відеозапису, чи засобів фото- і кінозйомки, відеозапису [2, с. 24].

Відповідно до Положення про патрульну службу МВС України розділу 6 пункту 10 працівники патрульної служби МВС України мають право використовувати технічні засоби та технічні прилади для виявлення і фіксації правопорушень відповідно до законодавства [2, с. 88].

Поліція для забезпечення публічної безпеки і порядку може закріплювати на форменому одязі, службових транспортних засобах, монтувати/розміщувати по зовнішньому периметру доріг і будівель автоматичну фото- і відеотехніку, а також використовувати інформацію, отриману із автоматичної фото- і відеотехніки, що знаходиться в чужому володінні, з метою: попередження, виявлення або фіксування правопорушення, охорони громадської безпеки та власності, забезпечення безпеки осіб; забезпечення дотримання Правил дорожнього руху.

Управлінням безпеки дорожнього руху Департаменту превентивної діяльності Національної поліції України був оприлюднений проект постанови Кабінету Міністрів України «Про функціонування системи фіксації правопорушень у сфері забезпе-

чення безпеки дорожнього руху в автоматичному режимі» та Порядку функціонування системи фіксації правопорушень у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху в автоматичному режимі.

Проект постанови було підготовлено з метою підвищення ефективності контролю за дотриманням Правил дорожнього руху його учасниками за рахунок автоматизації процесу, ліквідації корупційної складової при виявленні правопорушень і оформленні відповідних адміністративних матеріалів за рахунок виключення впливу людського фактору, реалізації принципу невідворотності покарання за скоєні у цій сфері правопорушення, підвищення правової свідомості учасників дорожнього руху, а також на виконання вимог Законів України «Про Національну поліцію», «Про дорожній рух», Кодексу України про адміністративні правопорушення.

Згідно проекту система фіксації правопорушень у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху в автоматичному режимі (далі – Система) – це сукупність технічних засобів, що дають змогу здійснювати виявлення та фотозйомку або відеозапис правопорушень у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху в автоматичному режимі (далі – технічні засоби), процесуальних і організаційних заходів з використанням спеціального обладнання та програмного забезпечення [3].

Автоматизований облік адміністративних правопорушень у сфері безпеки дорожнього руху, зафіксованих в автоматичному режимі, здійснюється уповноваженими підрозділами Національної поліції шляхом унесення інформації про винесені постанови про накладення адміністративних стягнень за правопорушення у сфері безпеки дорожнього руху, зафіксовані в автоматичному режимі, до відповідних баз (банків) даних, що входять до єдиної інформаційної системи МВС.

За допомогою Системи можуть фіксуватися такі порушення Правил дорожнього руху:

- перевищення встановлених обмежень швидкості руху транспортних засобів;
- проїзд на заборонний сигнал світлофора;
- порушення правил зупинки і стоянки;
- порушення правил руху і зупинки на смузі для маршрутних транспортних засобів;
- порушення установленої для транспортних засобів заборони виїзду на смугу зустрічного руху;
- порушення правил руху через залізничний переїзд.

порушення встановленої для транспортних засобів заборони рухатися тротуарами чи пішохідними доріжками.

Система складається з автоматичної системи виявлення та фотозйомки або відеозапису подій, що містять ознаки правопорушень у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, за допомогою технічних засобів, що працюють в автоматичному режимі (далі – автоматична система) та автоматизованої системи обробки даних Національної поліції.

Порядок обміну інформацією між автоматичною системою та автоматизованою системою обробки даних Національної поліції, а також вимоги до технічних засобів автоматичної системи визначаються МВС.

Центр (центри) автоматизованої обробки інформації – підрозділ (підрозділи) Національної поліції, який (які) є користувачем (користувачами) автоматизованої системи обробки даних, забезпечує (забезпечують) обробку накопиченої в Системі інформації про події з ознаками правопорушень у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксовані в автоматичному режимі.

Посадові особи центру (центрів) виносять та скасовують постанови про накладення адміністра-

тивного стягнення за правопорушення у сфері безпеки дорожнього руху, зафіксовані в автоматичному режимі, здійснюють наповнення відповідних баз (банків) даних МВС та Національної поліції, контролюють функціонування технічних засобів і обладнання та спеціалізованого програмного забезпечення.

Однією з основних функцій Системи є і антикорупційний захист від видалення отриманих від технічних засобів метаданих та/або інформаційних повідомлень, у тому числі помилкових [3].

Затвердження постанови та вказаних Порядків дозволить підвищити рівень безпеки на вулично-дорожній мережі держави, ліквідації корупційної складової при виявленні правопорушень у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зменшити кількість дорожньо-транспортних пригод, загиблих і травмованих у них громадян, а також дозволить залучати суб'єкти господарювання до реалізації заходів у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху.

Список бібліографічних посилань

1. Конституція України: станом на 05 листоп. 2015 р. Офіц. текст. Київ: Паливода А. В., 2015. 64 с. (Закони України).
2. Закон України «Про Національну поліцію», Положення про патрульну службу МВС, Положення про Національну поліцію: чинне законодавство станом на 10 листоп. 2015 р. Офіц. текст. Київ: Паливода А. В., 2105. 104 с. (Закони України).
3. Впровадження автоматичної фіксації порушень ПДР: Проект постанови Кабінету Міністрів України «Про функціонування системи фіксації правопорушень у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху в автоматичному режимі» та Порядку функціонування системи фіксації правопорушень у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху в автоматичному режимі і Порядку звернення особи, яка допустила порушення в сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, до уповноваженого підрозділу Національної поліції, які цією постановою затверджуються // Управління безпеки дорожнього руху: офіц. сайт/Упр. безпеки дорож. руху ДПД НПУ. URL: <http://www.sai.gov.ua/ua/admppractice/11.htm> (дата звернення: 16.02.2017).

Одержано 17.02.2017